

CASSIAN MARIA SPIRIDON

101 DIALOGURI ÎN LIBERTATE

*

IDEEA EUROPEANĂ

Colecția: BIBLIOTECA IDEEA EUROPEANĂ
Coperta: Cristian NEGOI
Coperta I: reproducere după Ivan Kramskoi, *Ruine italiene*
Coperta IV: portret de Aura Christi

Lector: Ion Lazu
Tehnoredactor: Alexandra-Alina PREDA

Editura Ideea Europeană
OP-22, CP-113, Sector 1, București,
Cod 014780, România
Tel/Fax: 4021-2125692; 4021-3106618
E-mail: office@ideeaeuropeana.ro
www.ideeaeuropeana.ro

Anul apariției: 2013
Ediție Digitală
ISBN 978-973-1925-75-2
Copyright © 2013 Ideea Europeană

CASSIAN MARIA SPIRIDON (9.IV.1950, Iași), poet și eseuist. Este fiul Mariei Spiridon, învățătoare. A urmat liceul la Negrești-Vaslui (1965-1969), apoi, între 1969 și 1975, Facultatea de Mecanică a Institutului Politehnic din București. A lucrat, pînă în decembrie 1989, ca inginer mecanic și cercetător științific în diverse întreprinderi și institute. În decembrie '89, a fost arestat deoarece a organizat și condus o mișcare împotriva dictaturii comuniste. În ianuarie 1990 a fondat revista „Timpul” (care a apărut, sub conducerea sa, pînă la sfîrșitul lui octombrie 1991). În noiembrie 1991, înființează Editura TIMPUL, pe care o conduce și în prezent. Între 1991 și 1992, lucrează ca redactor la revista „Cronica”, apoi la „Evenimentul zilei” (1992-1994). În 1994, a întemeiat revista „Poezia”, iar în 1995 – „Caietele de la Durău”. Este, din 1995, redactor-șef al revistei „Convorbiri literare”, căreia i-a stabilit un profil distinct.

Prezent în diverse antologii din țară și străinătate.

Cărți publicate: *Pornind de la zero* (versuri), Ed. Junimea, Iași, 1985; *Zodia nopții* (versuri), Ed. Cartea Românească, București, 1994; *Iași, 14 decembrie 1989, Începutul Revoluției Române*, (carte document) Ed. Timpul, Iași, 1994; *Piatră de încercare* (versuri), Ed. Junimea, Iași, 1995; *De dragoste și moarte* (versuri), Ed. Helicon, Timișoara, 1996; *Intrarea în apocalipsă* (versuri), (ediție bilingvă, română și franceză), Ed. Cogito, Oradea, 1997; *Arta nostalgiei [Poeme cuantice]* (versuri), Ed. Cartea Românească, București, 1997; *Întotdeauna ploaia spală eșafodul* (versuri), Ed. Axa, Botoșani, 1997; *Atitudini literare*, (critică și eseu) vol. I., Ed. Cartea Românească, București, 1999; *Clipa zboară c-un zîmbet ironic* (versuri), Ed. Dyonisos, Craiova, 1999; *Dintr-o haltă părăsită* (versuri), Ed. Augusta, Timișoara, 2000; *Pornind de la zero* (antologie de versuri), Ed. Cartea Românească, București, 2000; *Între două lumi* (antologie de versuri în română, spaniolă, franceză, engleză), Ed. Cogito, Oradea, 2001; *Über den Wald* (volum de versuri, bilingv, română și germană), Dionysos Verlag, Germania, 2002; *Atitudini literare*, (critică și eseu) vol. II, Ed. Cartea Românească, 2002; *Ucenicia libertății (Atitudini literare III)*, Ed. Cartea Românească, 2003; *Nimic nu tulbură ca viața* (poeme), Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2004; *Aries* (antologie de versuri), Editura Junimea, 2004; *Între două lumi* (antologie de versuri în română, spaniolă, franceză, engleză, germană), Fundația Culturală Poezia, Iași, 2004; *Petre Țuțea între filosofie și teologie*, Ed. Cogito, Oradea, 2004; *Eminescu, azi*, Editura Junimea, 2005.

Tradus în franceză, engleză, germană, spaniolă, suedeză, rusă, chineză, finlandeză, polonă etc.

PETRE ȚUȚEA

Democrația obligă idiotul să stea alături de geniu

Europa poate exporta idei tehnice,
curve, știință, dar nu idei politice

Ce credeți domnule Țuțea despre economia de piață?

Asta e o vorbă pur și simplu. Păi ce, poate să existe economie fără piață? Pînă acum n-a fost piață? Lăsînd gluma deoparte, într-o economie contează cel mai mult întreprinzătorul. La oraș, întreprinzătorul – la țară, gospodarul! Lozinca liberalilor moderni e că statul e un prost gospodar. Pentru asta însă, nu există decît un singur remediu: triumful interesului privat. O liberalizare a economiei! După dumneavoastră, care ar fi cea mai puternică cetate economică în ziua de azi? Vă spun eu: liberala Americă! Din punctul acesta de vedere, europenii sînt, pardon de cuvînt, niște bășinoși.

Nu credeți totuși că Germania, după ce s-a reunificat, a dobîndit o mare șansă?

Deocamdată nu arată. Aceasta, deoarece germanii nu au vocație politică. Sînt doar niște buni gospodari și asta nu ajunge. Nici alți europeni nu au șanse mai mari. Să luăm, de pildă, francezii care s-au democratizat total. Ei bine, democrația totală este cimitir istoric. Europa poate azi exporta idei tehnice, curve, știință, politic însă, zero.

În urmă cu ani ați prezentat comuniștilor un proiect de reforme economice ...

Nici nu mi-au răspuns. N-aveau ei ce discuta cu un om pe care-l știau de dreapta. Eu am fost totdeauna de părere că singurul mijloc de a ridica omul din cele patru labe antropoidale în care a căzut, este dreapta. Chiar extrema dreaptă. Indolenților, bîte pe spinare pînă fac bășici. La figurat, bineînțeles, deși n-ar strica nici la propriu. Rușii ar fi putut avea o șansă prin extrema dreaptă. Dar rușii

nu au vocație istorică. Au doar vocația de cireadă. Rușii au făcut în schimb bolșevismul. Zic unii că l-ar fi făcut ovreii, dar, întreb eu, de ce nu l-au făcut ovreii la francezi? Sau la germani, că Marx era german. Nu l-au făcut pentru că ăștia, măcar, nu sînt cirezi! Bolșevismul a putut prinde la un popor agrar, nu la orășeni. Și de fapt, socialismul ar merge la citadini! La un popor de țărani însă, a dat-o în bară. Ca să vă spun drept, are mare importanță și un alt lucru: fondul rasial. Socialismul „prinde” pe un fond rasial imbecil. Cultură inexistentă, cirezi rurale, plus un fond rasial imbecil, și iată că socialismul devine doctrină și se îndreaptă spre faliment. S-a început cu o minciună: li s-a spus oamenilor că li se dă pămînt, după asta au fost beliți și li s-a luat pămîntul înapoi.

Unii și-au pierdut și viețile ...

Să tot fie vreo 15 milioane, numai în Rusia. Tovarășul Stalin i-a dizolvat sufletește și i-a ucis biologic. Din punct de vedere românesc, căci eu gîndesc românește, asta a fost pentru noi o adevărată binefacere, să mă ierte D-zeu!

Americanii sînt niște animale care dorm în case...

Gîndind românește, ce credeți, va mai fi o Românie Mare?

Păi este aproape mare. Ce-i mai lipsește? Doar Bucovina și Basarabia. Numai că nu prea depinde de noi problema Basarabiei, că acolo e căpcăunul rusesc. Cît mai e... Cînd mă gîndesc: dacă nu i se întindea Rusiei mîna de către ovreii americani, acum se puteau întîmpla multe lucruri importante în lume. De-aia zic eu că americanii nici nu sînt oameni, ci doar niște animale care dorm în case. Era o vorbă: să ne ferească Dumnezeu de triumful Americii și al Rusiei, și au triumfat amîndouă. Acum se înțeleg de minune. Pe noi rușii ne urăsc. Ei ne consideră, Hrușciiov a și declarat-o, „o insultă latină care izolează slavii de nord și slavii de sud”. Și nu mai e nimeni care să ne ajute: Franța nu mai e mare putere, e mare putoare, Italia e sub-putoare, iar Anglia e perfidă și pederastă. Statele Unite nici nu s-au născut, sînt un munte care stă pe loc. Asta din cauza raselor care există acolo. Americanii fac haosul planetar, ei gîndesc negustorește.

Dacă americanii n-ar gândi negustorește, ci, să zicem, teologic, ce s-ar întâmpla?

Ar muta onania Sfintului Scaun de la Roma la Washington. Ar crea unitatea creștină. Dar în belșugul de acolo nu poate apare o gândire teologică. N-au vocație, ci îl invocă pe Dumnezeu să le binecuvânteze prăvăliile. Numai că se întâmplă un fenomen ciudat: un german, un francez, un orice care ajunge în America se americanizează. Țin minte că am fost odată, la Moscova, în conflict cu un american. În salonul lui Gafencu. I-am făcut o impresie detestabilă americanului acela. Tragedia omului de azi e că americanii dictează. Dictează economic, vamal, naval, aerian. Doar atît că nu exercită cum ar trebuie stăpînirea lumii, decît la casele de bani. N-au orgoliu politic. Nenorocirea este că americanii sînt foarte puternici și nu se poate deocamdată ca lumea să le scape de sub control. Sînt cei mai bine înarmați ; rușii nu pot duce cursa înarmării cu americanii, cu surprizele lor tehnice.

Și totuși americanii i-au menajat pe ruși într-un moment destul de important.

Asta îi va costa. De altfel, după cum știi, au dispărut ei și românii... Istoria nu iartă, americanii vor îmbătrîni și ei. Eu cînd eram tînăr, am scris o prosie: că marile puteri au murit. N-au murit încă, dar e inevitabil. Cu progresul tehnic însă, astăzi, s-ar putea ajunge la situații hilare: dacă Elveția, de pildă, ar avea superioritate tehnică militară, ar putea cere o capitulare a URSS-ului. La asta ar putea duce concentrările de energii imense în spații mici. Repet, însă, orice democrație este un cimitir istoric.

Ungurii ar fi o amenințare
numai dacă s-ar înarma apocaliptic

Deci, noi ne facem intrarea într-un cimitir istoric?

Noi n-avem nici măcar democrație. Un cimitir istoric presupune un trecut de viață care să fie îngropat. Noi am jucat în Evul Mediu un rol foarte important. Principatele, și Muntenia și Moldova, ba chiar și Transilvania, s-au bătut separat cu Imperiul Otoman într-un mod glorios. Cînd Ungaria era făcută pașalic, noi îi băteam pe turci.

Pentru că veni vorba de Ungaria, se agită în ultima vreme ideea că Ungaria este un pericol. Dumneavoastră ce credeți?

Pentru cine? Pentru România?! Știți ceva, eu nu mor de rîs că nu sînt cardiac. Ungurii ar fi o amenințare pentru noi numai dacă s-ar înarma apocaliptic, dar nu e cazul. Iar dacă fac gălăgie dînșii, fac așa, ca o tobă pe care o bați dar nu spune nimic.

Și totuși, de mai multe luni se perpetuează o stare de tensiune.

Păi, nu sînt ei de vină. Vinovați sînt măgarii de la București care nu știu să facă ordine. La posibilitățile noastre, s-ar putea face ordine la Tîrgu Mureș și în secuime în trei ore. Cu scuze! Dar cine să facă uz de forța de ordine a românilor dacă românii sînt conduși de niște nevolnici? Aici nu e vorba de legi, ci de oameni. Să știți un lucru: eu, cît aș fi de aristocrat în gîndire, politic sînt democrat. Masa e absolută: fiecare prost luat în parte e un prost și atît. Dar toți proștii ăștia împreună sînt un principiu istoric. Cineva, îmi pare că Aldous Huxley, a spus: „Un singur lucru mi se pare sublim. Nu un spectacol cosmic, care nu-mi spune nimic prin materialitatea lui, ci o mulțime desfășurată revoluționar în acțiune”. Dar revoluția n-o face mulțimea. Ea joacă doar rolul apei în vas: îl umple, nu dă forma vasului.

Domnule Țușea, care ar fi, după dumneavoastră, cea mai ilustră figură istorică a secolului XVIII?

Napoleon. Un om care a refăcut ordinea naturală punînd parul pe haimanalele de pe uliță. El face adevărata istorie a Revoluției Franceze. Cînd a fost întreat Napoleon cum își explică intrarea armatelor sale în Țările de Jos, ca pe bulevard, în timp ce regii Franței se opinteau la ele zadarnic, dînsul a răspuns: „N-au intrat armatele Franței, ci ideile revoluționare de pe drapel!”. Începuse o nouă filosofie a Istoriei!

Social-democrația e anticamera comunismului

Credeți că ideea comunismului ar fi avut vreo șansă dacă încăpea pe alte mîini?

Care mîini pot transforma o eroare în adevăr? Cel mult, dacă încăperea pe alte mîini, se termina mai repede cu comunismul. Sigur!

Ce părere aveți dumneavoastră despre social – democrație?

Social – democrația e anticamera comunismului. Comuniștii nu sînt decît moștenitorii social-democrației. Pentru atitudinea mea față de social-democrație s-a găsit un motiv în plus să fiu bătut la cur cînd eram în închisoare. Dacă veni vorba, hai să vă povestesc ceva: odată, un codoș de acesta care mișunau printre torționarii noștri, s-a dus la comandantul închisorii și l-a rugat să-i dea voie să vină pe la mine ca să mă asculte vorbind. „Păi bine, măi boule, ce înțelegi tu din ce vorbește acela?” l-a întreat comandantul. „Nimic, dar le vorbește grozav!” a răspuns individul. La anchetă m-au întreat: „E adevărat că ai lăudat social-democrația?”. Iar eu le-am răspuns: „E laptele bătut al comunismului”. Știți ce vor social-democrații? Să facă și bine, dacă se poate, dar să nu facă cum trebuie. Numai că, dacă prin social-democrație s-a intrat în comunism, nu se poate ieși din comunism, tot pe-acolo. E ca o ușă care se poate deschide numai dintr-o parte, social-democrații nu au forță activă de luptă. N-au guvernat Germania social-democrații? Drept care au făcut pă ei. Acum cea mai bună doctrină politică ar putea fi cea liberală. Liberalii clasici, care organizează societatea pe personalitatea umană.

Ce-ați putea să ne spuneți dumneavoastră despre francmasonerie?

S-a născut în Evul Mediu, ca o reacțiune împotriva tiraniei de atunci. Pe parcurs au luat-o în stăpînire evreii. Au transformat-o în unealtă de stăpînire iudaică. Inițial, nimeni nu putea deveni, să zicem, Cavaler de Rose-Croix dacă era evreu. Ulterior, s-a putut orice. Asta a fost de fapt, – uite, aici fac poate un păcat și sînt totuși fecior de popă, dar o spun – fructul neputinței creștinismului tolerant pînă la refuz. Argentoianu a fost odată întreat de niște tineri: „Sînteți francmason, domnule ministru?” La care le-a răspuns: ”Fugi bă, de-aici. Am fost, e un fleac”. Francmasoneria dorește puterea, cu lozinci democratice. Nu sînt religioși. Au o singură religie: propria lor doctrină. Pe dușmani îi anulează social. Au o structură supranațională. Deci, sînt antinaturali. Toți cei care aspiră la unitatea speciei om anulează principiul competiției între popoare. Anulează însăși principiul civilizației moderne, născută prin luptă.